

Wniosek o przyjęcie

Planu Stabilizacji Gospodarczej

przez Komisję Programową I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ "Solidarność"

i poddanie go pod dyskusję Zjazdu
wraz z Programem Alternatywnym prof. S. Kurowskiego
celem wypracowania programu gospodarczego NSZZ "Solidarność"

Wniosek zgłoszony na I Krajowym Zjeździe Delegatów NSZZ "Solidarność"
(II tura zjazdu, 2.X.1981 r. godz. 11:05 - 11:25)
w imieniu władz KPN przez

Jacka Jerza

delegata Ziemi Radomskiej, członka władz Konfederacji Polski Niepodległej
i Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania

Plan Stabilizacji Gospodarczej KPN był pierwszym w PRL
wolnorynkowym programem gospodarczym
i planem szybkiego wyprowadzenia kraju z kryzysu gospodarczego

Wystąpienie Jacka Jerza, w trakcie którego przedstawił delegatom założenia
Planu Stabilizacji Gospodarczej, było jednym z najdłuższych na zjeździe
(ponad 20 minut) i było wielokrotnie przerywane oklaskami.

Leszka Moczulskiego plan stabilizacji gospodarczej. /omówienie/

Plan stabilizacji gospodarczej opracowany przez Zespół Ekonomiczny KPN, pracujący pod kierunkiem Leszka Moczulskiego, miał być ogłoszony w lipcu 1981. Ponowne aresztowanie kierownictwa KPN opóźniło przygotowanie ostatecznej wersji planu. Plan stabilizacji gospodarczej jest rozwiązaniem przeciwnym wobec rządowego programu wyjścia z kryzysu - programu przewidującego obciążenie społeczeństwa kosztami kryzysu, zakładającego pogorszenie się sytuacji gospodarczej w najbliższym czasie, pozorującego reformę gospodarczą przy utrzymaniu kontroli PZPR nad życiem gospodarczym, oraz niedopuszczającego do istotnych reform politycznych. Plan stabilizacji gospodarczej Zespołu Ekonomicznego KPN koresponduje z tezami Programu Alternatywnego prof. S. Kurowskiego. Wspólna obu tym programom jest troska o uchronienie społeczeństwa przed przerezczeniem na nie kosztów kryzysu, zawinionego przez rządzących, jak również wola przeciwdziałania dalszej degradacji gospodarki - czego nie ma w programie rządowym, zakładającym bierne oczekiwanie na sięgnięcie dna kryzysu w przyszłym roku. Wspólne wreszcie jest przeświadczenie, że z kryzysu należy wychodzić o własnych siłach, a impulsu wprowadzającego gospodarkę na spiralę wzrostu szukać należy w radykalnej konwersji gospodarczej, poprzez radykalne ograniczenie inwestycji, zwiększenie nakładów w rolnictwie i ograniczenie produkcji jałowej, tzn. zbrojeniowej. Plan powinien zostać zrealizowany w ciągu 15 miesięcy. Docelowy termin określono na 31 grudnia 82 - co obecnie, wskutek opóźnienia w jego ogłoszeniu, jest już niewykonalne. Straciliśmy zatem co najmniej kwartał.

Warunkiem wstępnym dla sanacji gospodarki jest działanie zmierzające do likwidacji inflacji. Dla jej zahamowania niezbędne są radykalne oszczędności budżetowe, przede wszystkim poprzez:

1. drastyczne ograniczenie budżetu administracji centralnej i terenowej, z wyjątkiem resortów: zdrowia i opieki społecznej, oświaty i nauki, kultury i obrony narodowej /przymianie struktury wewnętrznej wydatków/;
2. likwidację resortów, przemysłowych i zjednoczeń i utworzenie jednego Ministerstwa Finansów i Gospodarki;
3. likwidację radiostacji zagłuszających;
4. Likwidację dotacji dla partii i stowarzyszeń - z wyjątkiem stowarzyszeń wyższej użyteczności, którą to listę należy zweryfikować pod nadzorem społecznym;

5. likwidację pomocy dla innych państw oraz niepolskich organizacji działających poza terenem PRL,
6. rewindykację zawłaszczonego majątku państwowego,
7. zablokowanie części niektórych poborów, rent i emerytur /ludzi odpowiedzialnych za kryzys i członków PZPR/ na okres od 1 - 2 lat;
8. anulację niewykorzystanych dóbr inwestycyjnych i wprowadzenie podatków pośrednich /m.in.alkohol i tytoń/.

Zasadnicza reforma gospodarcza powinna polegać na rzeczywistej nacjonalizacji, tj. rozdzieleniu władzy państwowej i zarządu znacjonalizowanej gospodarki uspołecznionej. Państwo kontrolowałoby jedynie całość gospodarki pod kątem zgodności działań gospodarczych z literą prawa i interesami społecznymi. Obecny system przedsiębiorstw państwowych powinien zostać przekształcony przez powołanie następujących rodzajów przedsiębiorstw:

1. samorządne przedsiębiorstwa narodowe, gospodarujące powierzona im częścią mienia ogólnonarodowego, działające na własny rachunek i ryzyko;
2. przedsiębiorstwa służb społecznych, podlegające organom założycielskim, prowadzące działalność, której celem jest nie zysk, lecz zaspokojenie ważnych potrzeb społecznych;
3. przedsiębiorstwa państwowe /jak np. mennica/;
4. przedsiębiorstwa mieszane, w których część udziałów mogą posiadać spółdzielnie czy osoby fizyczne. Mogą to być np. spółki akcyjne.

Nacjonalizacja gospodarki uspołecznionej polega przede wszystkim na przekazaniu części mienia ogólnonarodowego w zarządzanie załogom przedsiębiorstw przy zachowaniu instytucjonalnej roli i współdecyzji ogólnospołecznej. Kompetencje samorządu pracowniczego są zróżnicowane w zależności od typu przedsiębiorstwa; od opiniodawczej i kontrolnej w przedsiębiorstwie państwowym i komunalnym do decydującej w przedsiębiorstwie narodowym. W zasadniczym typie przedsiębiorstwa narodowego plan przewiduje powołanie Rad Nadzorczych, działających jako stałe organy ustalające generalną linię działalności. Rady Nadzorcze składałyby się w 50 % z osób wybranych przez Rady Pracownicze, a resztę uzupełniają przedstawiciele władz państwowych, komunalnych i samorządu terenowego. Rady Nadzorcze powołują dyrektora.

Należy przywrócić także autentyczną spółdzielczość, likwidując przy tym pseudo-spółdzielnie.

Ciałem koordynującym działalność wszystkich sektorów gospodarki narodowej powinna być Naczelna Rada Gospodarcza, składająca się w połowie

z delegatów związków przemysłowych /narodowych, spółdzielczych i prywatnych/, a w drugiej połowie pochodzące z wyborów powszechnych./w okresie przejściowym z delegatów związków zawodowych/.

Całość gospodarki nadzoruje Ministerstwo Finansów i Gospodarki, stosujące narzędzia ekonomiczne takie, jak: emisja pieniądza, podatki, cła, licencje, koncesje itp.

Dla zwiększenia produktywności społecznej należy wprowadzić wymiennalność złotówki /przy jednoczesnym powrocie Polski do Międzynarodowego Funduszu Walutowego/, przywrócić system trójsektorowy, a w tym zagwarantować prawo własności wszystkim osobom fizycznym i prawnym, dopuścić swobodny obrót wartościami majątkowymi, a w szczególności ziemią, przywrócić autonomię bankom, ustalić jednolity system podatkowy i system tworzenia cen, przeprowadzić reformę rolną, której efektem ma być zmiana struktury własności tak, aby dominującym typem stało się gospodarstwo rodzinne typu farmerskiego, zreorganizować handel i usługi poprzez odejście od absurdalnego ich upaństwowienia, przełamać państwowy monopol handlu zagranicznego, zapewnić bezpieczeństwo socjalne pracownikom, podlegającym redukcjom.

Wydźwignięcie Polski z kryzysu gospodarczego wymaga reform politycznych, demokratyzujących system polityczny PRL. Należy zatem przywrócić praworządność poprzez ograniczenie kompetencji organów ścigania, przywrócenie niezawisłości sądów i zmianę kompetencji oraz zakresu działania MSW, ogłosić powszechną amnestię, zmienić ordynację wyborczą, stworzyć samorząd terytorialny, znowelizować ustawę o stowarzyszeniach, przywrócić przepisy dotyczące rejestracji partii politycznych, unormować ustawowo wolność słowa, prasy i wydawnictw, zreformować system oświaty i zapewnić wolność badań naukowych.

Nad wykonaniem planu stabilizacji powinna czuwać Narodowa Komisja Nadzoru, składająca się w połowie z komisarzy wybranych przez Sejm, a w połowie przez Izbę Samorządową. Do czasu jej powołania obowiązki jej pełnić miałyby Tymczasowa Komisja Nadzoru, składająca się w połowie z komisarzy mianowanych przez Sejm, a w połowie przez związki zawodowe / $\frac{2}{3}$ "Solidarność", $\frac{1}{3}$ branżowe i autonomiczne/.

Całość realizacji "Planu Stabilizacji Gospodarczej" przewiduje 3 fazy realizacji ujmujące punkt po punkcie czynności robocze, konieczne do wykonania. Przedstawiłem z konieczności rzecz w najogólniejszym zarysie.

Stawiam wniosek o przyjęcie PSG L.Moczulskiego przez Komisję Programową i poddanie pod dyskusję Zjazdu. Łącznie z programem Alternatywnym prof. Kurowskiego PSG powinien stać się elementem Programu Związku,

wypracowanym przez Zjazd.

Proszę o przegłosowanie wniosku o włączeniu "Planu Stabilizacji Gospodarki" do prac Komisji Programowej.

Jel

